

Dit als doel gesteld zijnde, wilde BODIN's staatsleer de middelen tot bereiking daarvan in een streng methodische, aan de wiskunde georiënteerde, weg aanwijzen.

Zij begint met een definitie: „De staat is een rechtmatige regering van meerdere huishoudens en van wat aan deze laatste gemeen is, met soeverein gezag”¹⁵⁾. En dan verklaart BODIN: „Wij stellen deze definitie voorop, omdat men in alle zaken het hoofddoel moet opsporen en eerst daarna de middelen om het te bereiken. Nu is de definitie niets anders dan het doel van de zaak, die aan de orde is; en wanneer zij niet goed gefundeerd is, stort alles, wat men op die definitie bouwt, spoedig daarna ineen”¹⁶⁾.

Maar deze laatste was allerm minst gewonnen uit een nauwgezet onderzoek van de innerlijke aard en structuur van het staatsverband en der overige sociale levenskringen. Zij was georiënteerd aan een politieke doelstelling, die met een Goddelijke wereldorde, waarvan ALTHUSIUS uitging, geen rekening hield en slechts op volledige overheersing van de samenleving door het staatsinstrument gericht was.

Binnen het aldus door zijn politieke doelstelling bepaalde kader vervulde BODIN's soevereiniteitsbegrip de volgende uiteenlopende functies, die wij voor een juiste beoordeling van het pro en contra in haar onderling verband dienen in het oog te houden:

- 1° - afgrenzing van de staat van alle overige politieke en niet-politieke sociale levenskringen;
- 2° - garandering van de eenheid en ondeelbaarheid van het staatsbegrip door de een- en ondeelbaarheid van het soevereine overheidsgezag;
- 3° - afgrenzing van het begrip van het positieve recht als uitdrukkelijk of stilzwijgend verklaarde wil van de soevereine wetgever;
- 4° - bepaling van de verhouding tussen de verschillende competentie-sferen in de rechtsvorming, waarvan alle overige in haar gelding afhankelijk werden gemaakt van de enige oorspronkelijke competentie van het soevereine staatshoofd krachtens diens wetgevende macht.

De door HUGO DE GROOT geïndveste Humanistische natuurrechtsleer aanvaardde BODIN's soevereiniteitsbegrip. Ook zij stelde zich in dienst van de afbraak- en vernieuwingspolitiek. *More geometrico*, door

¹⁵⁾ Franse tekst: „Republique est un droit gouvernement de plusieurs mesnages, et de ce qui leur est commun, avec puissance souveraine”.

¹⁶⁾ „Nous mettons ceste definition en premier lieu, parce qu'il faut chercher en toutes choses la fin principale, et puis apres les moyens d'y parvenir. Or la definition n'est autre chose que la fin du subiect qui se presente: et si elle n'est bien fondee, tout ce qui sera basti sur icelle se ruinera bientost apres.”